

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetéseket: a kiadóhivatal mérsékelt árgyékék szerint számít. Egyes szám ára 16 fill.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetés-é hirdetési díjak küldendők. Nyilttér petit sora 60 fill</p>
--	---	--

Kire szavazzunk?

Ma már kétségbevonhatatlan tény, hogy a szabadelvűpárt a t. hó 20-án tartandó országgyűlési képviselő választás alkalmával jelöltet nem állít. At engedi a tért az ellenzéknek; visszavonul, hogy továbbra is csendes tespedésbe töltse el hátralévő napjait, melyek immár megvannak számlálva.

Hát bizony nagy gyávaság, egy cseppet sem válik azok dicsőségére, akik eddig a helybeli szabadelvűpárt fejének voltak ugyan gíralva, de tulajdonképen a szobából vezették a párt ügyeit annélkül, hogy a párt egyéneivel csak egyetlenegyszer is érintkeztek volna. Térképről dolgoztak, mint valami es. és kir. vezérkari tiszték.

No, de szemrehányást nem akarunk tenni senkinek: mert utóvégre is, senkit kötelezni nem lehet arra, hogy ennek a szerencsétlen és magára hagyatott pártnak az élére álljon és esetleg egészsége vagy kényelme rovására vezesse a helybeli szabadelvűpártot akár győzelemre, akár vereségre.

Még eddig halvány fogalmunk sincs a most küzdő pártok erejéről, nem tudjuk, hogy a Dienes- vagy a Hegyi-párt van-e többségben.

Az igazat megvalva, nem is vagyunk rá nagyon kíváncsiak, hogy a két szélső párt közül melyik ragadja el a babért, melyet a helybeli szabadelvűpárt önkényes penzióba lépett vezérei oly olcsó szerrel találtak elébük.

Ezekből nyilvánvaló, hogy a két párt bennünket éppen nem érdekel. Győzzön az egyik, vagy a másik, ránk nézve tökéletesen mindegy. Itt csak a jelöltek tisztességéről lehet szó és arról, hogy a szabadelvűpárt tagjai a két jelölt közül melyikkel rokonszenveznek.

Ha a jelölteket nézzük, hát annyi tény, hogy a szabadelvűpárt tagjai Hegyivel éppen nem szavazhatnak, nemesak azért: mert Hegyi lépten-nyomon minden alkalommal meghurcolta e párt egyes tagjait és az egész pártot is, hanem azért is: mert Hegyi Antal viselt dolgai olyanok, aminők a tisztessége rovására esnek, szóval: Hegyi Antal még legjobb akarója, vagy barátja sem tartja tisztességes embernek és mint nem tisztességes embert a parlamentbe józan észszel felküldeni nem lehet, hogy ott Csongrádvárosát az ország színe előtt képviselje.

Másként áll a dolog Dienes

Mártonnal, a 48-as Kossuth-párt jelöltjével. Dienes Márton talpig tisztességes, becsületes és a szoros értelmében liberális gondolkozású férfiú. Nem tartozik azon caméleon 48-as politikusok közé, akik titokban és nyíltan a reactionáriusokkal árulnak egy gyékényen és azoknak törekvését a 48-asság leple alatt támogatják.

Dienes Mártonnal csak az a baj, hogy a helybeli 48-as és függetlenségi párt gyér számú tagjai közül maga az egyik vezér: dr. Szarka Mihály sem támogatja, amennyiben a választási elnökséget visszautasította. Ilyen körülmények között azután, hogy várhatja az a t. párt a szabaelvűpárt támogatását?

Ha dr. Szarka Mihály, aki folyton a 48-as és függetlenségi eszméket hangoztatja, de mikor azokért az eszmékért sikra kellene szállni egyszerűen a dolog könnyebb végét keresve félre áll, nincs más mód, mint a szabadelvű pártnak is félre kell állni és a két pártot magára hagyni. Mert ilyen rohdadt állapotnak a méltó képviselője — csak Hegyi Antal lehet.

Sakuntala.

Ismerteti: Zelenkáné.

(Folytatás.)

Most az öntözés által fölriad egy mérges méh s üldözi Sakuntalát, ki a méhkel küzd, majd menekül előle. A király gyorsan előlép és így szól:

«A hol Purusarj* őrizi a kövéren Termő földet és büntet bűnt és bűnöst, Ki mer gonoszságot követni ott el A szent magány kedves leánya ellen?»

Anaszija.

«Uram! nincs itten semmi nagy, komoly baj,

Sem nagy gonoszság. — E kedves barátomnak

Ijedt meg egy méhtől, mely reá tört.»

Király Sakuntalához:

«Áldás van-e kegyes munkáton?»

*

Nem tudakozódás ez, hanem a papi kaszthoz illő, egyszerű köszöntés.

*

Sakuntala az ijedelemtől szótlanul áll.

Anaszija:

«Áldás e perczben ránk, hogy ily magas

* A hatalmas Puru dynasztia fia.

Vendéget üdvözlünk. Sakuntalám, Menj a kunyhóba, hozz gyümölcsöt és [más Vendégajándékot ki; addig e víz Jó lesz lábviznek itt az öntözőben».

Király:

«Részemre nagy, nagyon elég ajándék A kedves, nyájas hang, mivel fogadtok.»

Prijamvadá:

«Ülj hát le, jó uram, kissé e padra Hús árnyékában e dús lombu fának S p.head ki a fíradtságtól magad.»

Az öreg Kanva apó, a remetelak ura, hosszabb időre elment a távolabbi ligetek gyümölcsök beszédésére, ott is szent cselekedetekkel elfoglalva s azalatt a jó öreg Gautami őrizete alatt maradtak a fogadott leányok.

A király a nagy Dúzsjanta egyik főemberének adja ki magát s a remetelak leányok nagy tisztelettel és szívesen fogadják, mert azt állítja, hogy ura e vidék és a remetelak állapotának tudakozása és annak védelmére küldé őt. Igen kedves társalgás fejlődik ki, melynek azonban Sakuntala nagy zavarában szemlesütve csak néma hallgatója... A király különös tetszésének meleg, virágos szavakban ad kifejezést. E közben egy harsány hang így szólal meg:

«Vezeklők! hejh vezeklők talpra mind; Védelmezzétek meg a szent magány

Allatjait! Vadászat-kedvelő Dúzsjanta király itt közel vadászat. Mint sáska — tenger, mely nyugvára [hajló

Nap sugarában fénylik, úgy özönlik A lópatáktól föl magasra vert por. Rémülve a harezi szekér robáján Részült elefánt tör elő ligetünkre Vagdalva veszett rohamában, a fák Törzsébe veré agyarárt s odatorte. Lábára bonyolt a vad erdei fű S indák kötelét vonszolja bilinesül Igy ront szelid őzcsapatunkra vadul Mint testesülése a démoni Rossznak.»

Dúzsjanta fölserken és

«Ördög-pokol, ezek legényeim stb.»

szól asztán elsiet a hajsza lecsendesítésére. Miután azt megtette, elrendeli, hogy sátrat állítsanak neki, mert sok dolga lesz a remetelak vidékén mutatkozó gonosz szellemek legyőzésével. Ebbe emberei titkos elégedetlenséggel, de megszokott fegyelemmel nyugszanak bele. Csak a király udvari bolondja és jóbarátja, Máthavja, ki a kényelmet és bő, jó étkeket kedveli, elég ravasz arra, hogy rosszulletet és túlláradtságot színelve visszatérhessen Hasztinapúrba a király kocsján, melyre félve lép. A király a vadonban marad, de vadászkedve lankad, minek ily érzelmetjes szavakban ad kifejezést:

«Nem birom kézívem felajzani S a húrta tett nyilat őzekre löni,

A nép barátja.

A francia forradalom óta minden népbarát azzal tette magát halhatatlanná, hogy kegyetlen szívvvel és mézes szavakkal átkává lett azoknak a szegényeknek és nyomorultaknak, akik nem bírtak körmeik közül szabadulni, mialatt a vagyonosabbak és műveltebbek magukat ki tudták vonni a népbarátok hatalmi köréből.

A nép barátja tehát egyforma mindenütt. Amde a csongrádi népbarátja egyik tipikus alakja a Marat-féle vérebeknek, akik kutyánál alábbvaló állatokként bánnak a szegény néppel, jóllehet édes szavakkal mindig a nép egyedüli barátjának hirdetik magukat. Ezek a gondolatok azért foglalkoztatnak minket, mert a hatóságok ismét azzal a panasszal fordult egy csongrádi gazda ember: Hajdú Kovács hogy Hegyi Antal, akitől háromszor anyakönyvi kivonatát kérte, háromszor elutasította őt durván, s veréssel fenyegette, ha még egyszer felkeresné.

Ezek a panaszok a halálra vert Uj-szásziné esete óta napirenden vannak, s alig múlik el nap, hogy a nép barátja valamelyik hívét ki ne dobja s meg ne verje, ha hivatalos ügyben jár nála.

Ime ilyen a nép barátja: Hegyi páter. Ezt látja itt mindenki, csak hogy a tudatlan nép nem érti meg a páter jellemét.

Hanem, alkalmoszerűnek tartjuk azt a jellemzést átvenni a harczoló egyháztól, amivel az «Olvasd» című újság jellemzi a Hegyi-féle népbarátokat.

«Itthon is harczoltok, de nem az erkölcsért, hisz ez veszett meg benneteken leginkább.

Harczoltok, igenis harczoltok, de nem vallásunk erősségeiért, hanem a magatok javaiért.

Kinában rablók — itthon néppárt vagytok. A nép igaz barátja — ti?

Azé a népé akit a parochiákon szidalmaztok, a kitél megtagadjátok az áldást és temetést ha nem fizeti meg a párbért és a stólat.

Azé a népé, akit a legdölyfösebb «új földesur» s a legzárkózottabb mágnás sem aláz meg annyira, mint ti, csókolgatván kezeiteket, süvegeltevé asszonyaitokat, azokat az asszonyokat, akiket gyáván megtagadtok Isten és világ előtt.

Legyetek irtalmasok! Nem, ne irtalmasok, csak őszinték, igazak.

Mondjátok meg nyíltan, hogy nem revíziót akartok, hanem uralmat, zsarnoki

Mik kedvesemmel egy lakásban élve
Taníták őt szelid tekintetekre.»

Kanva apó, a bráhma bölcs, soká időz távol, és Dúzsanta nem lett volna az ő idők trópusainak királyi fejedelme, — Sakuntala nem ugyanazon vidék tündérszép leánya, ha közte és a király közt házasság nem jön létre azalatt. A hindu törvények szerinti nyolcz házassági forma közül a ghandháva házasságot kötötték hát meg azon reményben, hogy Kanva e trógyet csak örömmel és áldólag fogadja hazatérte után. Végre a király országos ügyek és kötelességek sürgős hívására hazatér s nevének azon ígéretet teszi, hogy királynét megillető kíséretet fog érte küldeni, mikor annyi nap múlik el, ahány betűt neve tartalmaz. Komolyan figyelmeztette Sakuntalát, hogy a tőle nyert jegygyűrűt gondosan őrizze meg. Az elválás keserű és nehéz volt. Épen utánna jött a remetelakba a fogatásra a lobbanó haragú bölcs bráhma, Durvasza, kit Sakuntala könnyű és bánata sűrű fátylán keresztül nem vett azonnal észre és az őt megillető tisztelettel nem fogadott . . .

(Folyt. köv.)

uralmat magatoknak, olyant az inquistio szerzett magának.»

Ehhez a remekül megírt rajzhoz méltó keretül szolgál csakugyan a csongrádi «keresztény független 48-as valóság» pedig anarkhista párt, amelynek vezére a sikkasztásairól hírhedt Hegyi Antal.

Az adóprés ellen.

Programbeszéd a pénzügyminiszter ellen. —

Alább közöljük egy csongrádi adófizető levelét, amelyet a közigazgatás javítása érdekében nagyon is aktuálisnak tartunk arra nézve, hogy a szakemberek megszívleljék az abban foglalt kérelmet.

Levél a purgatóriumból.

Alulírott a másvilágból kiáltok fel, az adófizetők poklából — vagy purgatóriumából — oda ahol az országot, a járást, a községet kormányozzák. Ne tegyék az adófizetést pokoli tortúrának győzelmévé a szegény adófizetőre nézve, akinek egyéb dolga is van — mint órákig, félnapig várni az adóösszegnek tíz-tizenkét rovatra való elaprózását, tíz-tizenkét bejegyzését s ugyan annyit elszámolását.

Uram teremtőm! Ha a pokolbeli kínok legnagyobb kínja az emberi ostobaság végtelenségének látása — úgy az osztrák-magyar pénzügyi közigazgatás ócska rendszere töltesz a spanyol inkuizíciók legrettenetesebb borzalmain. Mert ez az ócska rendszer a zsebünkbe vág, a szívünkbe nyilamlík — látva, hogy egy sereg hivatalnokot is halálra fárasztanak ezzel a buta, ostoba rendszerrel, s meggyötörik vele az adófizetőket is egész a vesékig ható fájdalommal.

A poklok mélyeségek fenekéről kiáltunk hozzá-
tok, akik egyszerűsíteni akarjátok a magyarok ázsiai közigazgatását: kezdjétek ott, ahol leginkább a szívünkbe, vesékbe nyilamlík — a pénzügyi közigazgatásnál. A községi vagyon, az állami adók kezelésénél stb.

Mindenek felett pedig rendeljétek el, hogy ne minden egyes adófizető fizetési összegét — hanem csak havonként egyszer, az így befizetett összeget aprózzák el 10—12 részre, számolják el, és könyveljék el.

Ezzel temérdek munkát és időt takarítok meg az államnak és az adófizetőnek.

Egy halálra kínzott adófizető.

UJDONSÁGOK.

— **Programbeszéd.** Ma délelőtt 9 órakor Hegyi Antal plébános és anarkhista jelölt fogja program beszédét elmondani. Ajánlatta magát már a múltkor is jelöltnek, bár Kuklics György kijelentette, hogy ő olesóbban is, sőt ingyen is elvállalná a mandátumot. No de majd megvállik, vajjon nem jobb lenne-e ha Kuklics Györgynek átengedné Hegyi Antal a jelöltséget: mert az ország kasszája, a szegény nép évente 4000 frtot megtagadja vele . . . Talán Kuklics György is előadhatná programját a délelőtti folyamán. Délután szintén lesz program beszéd. Ez alkalommal Dienes Márton az Egyetértés című 48-as ellenzéki lap szerkesztője fogja kifejezni politikai programját. Beszélni fognak még kivülr Komjáthy Béla, Boda Vilmos, Barabás Béla és — akit legelőször kellett volna említenünk — Eötvös Károly, az országnak egyik legnagyobb szónoka. Azt hisszük, hogy a választó közönségnek módjában lesz a meghallgatott beszédekből levonni azt a tanulságot, hogy kinek javára adja le szavazatát a f. hó 20-án megejtendő választáskor?

— **A csongrádi műút.** Mult számunkban említettük a műútnak tervbe vett irányát, amelyet elakarnák vinni a belváros helyett a bökénybe. Most a következő sorokat kaptuk ugyan e tárgyban. «Tekintetes Szerkesztőség! A csongrádi műutat, igaz hogy furesán építették. Csak már az is menyire káros a főtéren levő kereskedőkre nézve — hogy a járásbíró-ságnál elgömbül az eddig egyenes útvonal, s ahelyett hogy a főtéri járda mellett, az üzletek közelében haladna, neki megy a sártengernek, ahonnet schova se bír ki-mászni az utas. Nagyon jó lesz tehát, ha

a kereskedők és belvárosi gazdák nem fognak ölbe tett kézzel hallgatni, hanem mozgolódní fognak, az ut helyes irányának kiépítése tárgyában. A Csongrádi Lapnak fölszólítását mindnyájan fogjuk követni. Tisztelettel

Igy belvárosi.»

— **A csanyi iskolák.** Sok bajuk van a csanyi lakosoknak minduntalan: de úgy látszik ritkán van alkalmuk azzal dicsekedni, hogy segítettek rajtuk. Most az iránt fordultak a tanfelügyelőséghez, az alispán elkerülésével — hogy a drága csanyi iskolába adjon egy tanítót is, mert nincs tanítójuk, dacára hogy már régóta sürgetik.

— **Az anarkhisfa plébános.** Ugy látszik hogy Hegyi — Spitz Antal lehetett valamikor, mert a következő jellemzést írja róla a Pesti Újság, ilyen épületes cím alatt, (hogy a váci püspöki egyházmegye is röstelhesse a dolgot:) «**Pap aki hazudik.**»

Írja pedig — Hegyi Spitz Antaltól a következőket:

«Jelenik meg Csongrádon egy nyomtatott papiros. Tiszavidék a címe. Nem irtunk volna róla, ha a papiros homlokán nem volna egy forgandós név: Csongrád egyik képviselőjelöltje: Hegyi Antal plébánosé.

Förtelem, undok rágalom az a czikk, a mely Hegyi Antal felelőssége alatt irattott Dienes Márton, a felelős lapfőljados ellenjelöltje ellen. Birgyunak, tudatlannak hiszi-e a plébános ur Csongrád város választó közönségét, hogy módfelett otromba hülyeséggel Scharf Móricznak, a fissa-eszlári pör hősenek hirdeti Dienes Márton. Hirdeti róla hogy zsidó, hogy üldözi a keresztényeket.

Ezt megtehette Sima Ferencz, a ki évek óta élvezi a büntető törvény pártfogását, de nem teheti meg, nem szabad megtennie Hegyi Antalnak, a plébánosnak, a ki esküvel fogadta, hogy a megváltó ígét, igazságait hirdeti a népnek.

Ki bízzék meg az olyan papban, a ki tudja hazudik. Ki bízza az olyan emberre a maga titkát, a kinek a nyelve, a szava lesüllyed a piaci kofa szószátyárságáig. Ki tisztelje tekintélynek az olyan papot, a ki egy katolikus embert, egy hitű katolikust, egy igazi függetlenségi pártit, a Kossuth Ferencz és vele az egész függetlenségi párt jelöltjét, czéda hazugsággal hurczolja a választók megvetése elé, a kiktől azt tartja, hogy ostobaságukat csak ostobasággal táplálhatja.

Elvet az elv ellen, fötisztelendő plébános nr! A jót legyőzni a jobb. Csongrád város polgárai józan eszű, kemény ítéletű magyarok. Ha megtántorodtak is, vágyakozásuk oda vonja őket ujra a függetlenség szent lobogójához, Hegyi ur csak eszköznek tartja a népet és arra valóznak, hogy dajka mesékkal, hazugságokkal altassa. És hasztalan fogadkozik ő a plébános, hogy a nép érdekében vállalt önjelöltséget.

Őn nem szent. Mert a szentek birodalma a szerénység. Őn nem örült. A tébolyodott nem cselekszik következetesen előre megfontolt szándékkal.

Őn, Hegyi ur, vagy ősei nevéen **Spitz** ur, amikor Dienes Márton zsidónak hirdeti, hogy pártját meggyöngítse, tudatosan hazudik.

— **Gyermekek öröme.** A csongrádi magán kisdudovodában f. é. decz. 23-án d. u. 1 $\frac{1}{2}$ három órakor karácsonyfa ünnepély lesz, ezen ünnepélyre a Tek. Felügyelő bizottsági tagok, a mélyen tisztelt szülők, és az érdeklődők tisztelettel meghívotnak.

— **A megtámadt csendőrök.** A hirályi ügyészség elrendelte a bűnügyi nyomozást, az október elején történt katasztrófa tárgyában, amikor a 40 főből álló ujoncz csapat nem akart engedelmessé válni a csendre intő rendőröknek, sőt megtámadták a három csendőrt is. Mert azt hitték, hogy 40 ember legyűrheti a három

csendőrt. Maszlag Rókus, csongrádi lakos biztató bujtogatására. Ugy a hadbíró előtt történt kihallgatás alkalmával, valamint a fősztalabírói hivatalnál ki lettek derítve azok a körülmények, amelyek felderítik a vádat, s nem sokára meg lesz tartva a fő tárgyalás — hatósági közegek elleni bujtogatás és erőszak miatt.

— **Vakok intézése.** Szomorú elnevezés bizony ez, de úgy látszik a községi előjáróság mesterségesen szaporítja a megvakuló hivatalnokok számát. Az ígató hivatalban már majdnem mind a két hivatalnok közel áll abhoz, hogy szeme világtalán teljesen elveszítse, olyan kriptaszerű homály borítja azt a lyukat, amelyet róda helyiségnek neveznek a legsötétebb Csongrádon. A községi orvosokat ezuton kérjük fel, hogy nem tartják-e a szenvedő emberiség érdekében elérkezettnek az időt, hogy szót emeljenek az előjáróság hivatalnokai megvakulása ellen? Magunk részéről szintén a község érdemes bírójához és főjegyzőjéhez fordulunk azzal a kéréssel, hogy intézkedjenek aziránt: ne hogy vakok intézetévé váljék az előjáróság, s tegyenek lépéseket, a község szolgálatában álló közműves foglalkozása céljából. Csak egy szavukba kerülne, hogy ablakokat vágjon a belső falakba, s a főjegyzői és ígatói hivatal szobák világosságát nyerjenek — nehogy megvakuljanak az ott dolgozó hivatalnokok. Aztán talán az sem volna felesleges dolog, ha elrendelnék, hogy még a múlt század óta lerakott piszok eltakarítsák a község házáinak összes ablakairól — amely szomorúan bizonyítja, hogy a világosság és tisztaság gyűlöletes fogalmak a legsötétebb Csongrádon.

— **A járványok.** A tifusz járvány alakjában lépett fel Csongrádon, s figyelemre méltó rá a lakosságot, hogy a kutakat tisztogassák ki, s óvakodjanak a romlott kutak vizéből inni. Ép ilyen veszedelmet rejtő dolog — a Tisza vizének használata is.

— **Kortés nóták.** Bizony szegénytelen dolog, hogy olyan piszkos eszközökkel akarja a mandátumot elnyerni Hegyi Antal, amely eszközökkel csak a peczérkek dolgoznak. Messze büzlük az ördög konyháján készített kortésnóták szaga, s miután a kilenc macskát peczérhez illő stílussal megénekelte, most megszóllal Lucifer hangján és azt hazudja, hogy Dienes Márton Scharf Moricz volna. Hát hiszen van határa a kortéskedésnek is — de van ám a türelemnek is, s ha aztán ekkorra hazugsággal nem szégyel valaki rágalmazni ne ordítson hogy ő mártyr miatt azzá tennék őt sikkasztásai és egyéb bűnei.

— **Tisztogatás a község házában.** Csongrád község előjárósága végre észrevette, hogy ha a korcsmákat hetenként felsurollhatják akkor a község házára is ráfér a tisztogatás. Ennél fogva Csejthey Lajos községi bíró elrendelte, hogy a község házában valamennyi helyiségét, havonként egyszer, az adópénztár és községi bíróság helyiségeit pedig két hetenként egyszer felsurolltassák.

— **Fertőző betegségek ellen.** Csongrád inkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek, biztos óvszer a tiszta egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szíves olvasóink figyelmét a «Kristály» Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás hirdetésére.

— **Olvasd!** A reakció dicsőítésére és nemzetünk megszegényítésére emelt Hentzi szobor megintóje, Szeless Adorján újból megindította a száműzetése előtt alapított s a Bánffy kormány által annyira üldözött radikális lapját, az «Olvasd»-ot. Ez a lap, mely a nemzeti aspirációk eredet és merész hangú tolmácsolásával annyira fölkelte a község figyelmét, most is teljes mérvben kihívja is megérdemli a hazafias érdeklődést és támogatást. Az «Olvasd» kiváló írók közreműködésével mint politikai hetilap, minden vasárnap megjelenik, még pedig csakis ennél a lapnál megszokott újkori és merész gondolatokban bővelkedő tartalommal. Előfizetési ára egész évre 8 korona. Szer-

kesztője és kiadóhivatala: Budapest VII. Aréna út 36. szám alatt van.

A Nagy Képes Világtörténet ötödik kötete, mely most hagyta el a sajtót, a középkor legérdekesebb és eseményekben leggazdagabb szakíjával, a hűbériség és a kereszties hadak korával foglalkozik. A kötet szerzője dr. Mika Sándor, aki feladatát fényesen oldotta meg. A rendelkezésre álló bő és szép anyagot sok tudással, gondos kritikával, tudományos alaposággal, de emellett a lelkes, metegen dolgozó irónak a stílus szépségei iránt való érzékével dolgozta fel. Bizonyos, hogy a történelem elfogadott, kipróbált, autentikus tényeim változtatni nem lehet és elolvastván a munkát, nem is abban látjuk érdekét, hogy adataiban pontos, megbízható, hibátlan, hanem abban, hogy lelkünkhez szól, hogy az emberiség egy küzdelmes korának történetét az objektív bíráló szeles lakkörű historikus tisztult ítéletével, színes nyelven, megkapóan tárja elénk. Csak ilyen előadás nyomán tudjuk megérteni az eszméket, mik ama kor emberiségét mozgásba hozták, válik elhihetővé nekünk, a századvég embereinek, a szenvedély mélysége és ereje, mely nagy harcokban táplálta a középkor emberiségét. Az igazságok változnak az idők folyamán s amit ma szent igazságként üdvözöl a küzdő emberiség, azon holnap tán sajnálkozva mosolyog s azért művész legyen a történetíró, mert csak a művész eszközeivel képes elmúlt korok igazságait szemünk előtt kidomborítani, lelkünket-elménket megragadni úgy, hogy az elmúlt korok eszmévilágába visszakeréljük magunkat s voltaképpen az ő szemével nézzük a rég elmúlt eseményeket. Ilyen művész Mika Sándor, aki ezt a ezért munkájával teljes mértékben éri el; a kötetet díszít pompás és nagyszámú illusztrációk — remekai a sokszorosított művészetnek — hathatósan támogatják őt törekvéseiben. Erdeme lezéken kívül a munkának az, hogy Magyarország szerepésének kiemelésére nagy gondot fordít s alaposan ábrázolja ki mindazokat a vonatkozásokat, melyek hazánk szereplését a középkor történetében kidomborítják. A Nagy Képes Világtörténet vállalta ezzel a kötéttel is fényesen igazolni, hogy teljesíti fontos rendeltetését: a magyar ismeretterjesztő irodalmat becses vívmányokkal gazdagítani és oly könyvet adni a bibliokum kezébe mely a külföldi irodalmak hasonló termékeit ránk magyarokra nézve, nélkülözhetőknek tessük. A Nagy Képes Világtörténet megjelenik a Révai Testvérek Irod. Int. Rt. (Budapest, VIII., Ilősi-út 18.) kiadásában. Egyegy kötet ára 16 korona.

Anyakönyvi bejegyzések

1900. december 8-tól 15-ig.

Születések: Oláh Ferencz, Balog János, Bajáki Etelka, Deák Ferencz, Bábel János, Dósa Margit, Bilint János, Pasztai Gergely, Kátai István, Kátai Piroška, Viktor István János, Kidár Etelka, Viktor István, Jámbori Antal.

Halálozások: Szalkai Szabó Mária 3 napos veleszületett gyengeség, Fűri Anna 14 hó béhurüt, Széll Imre 63 éves tüdőgyulladás, Dudás József 80 éves gutaütés, Mizere Francziska 12 éves hashagymáz, Bili Imre 71 éves agyszály, Szófi Anna 74 éves aggkor, Kása Julianna 6 éves gümőkór, Kovács Róku: 95 éves aggkor, Fejes Mihály 2 hó hurutos tüdőlob, Szabados Margit 12 éves agyszélhűdés, Nagy Anna 26 éves hashagymáz, Balog János 7 napos veleszületett gyengeség, Hajdu Etel 6 éves vörheny.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Nyilttér.)*

Karácsony.

Már csak rövid idő választ el bennünket Karácsonytól, a keresztény világ legszentebb ünnepétől. S ahogy közeledik Karácsony, a Megváltó születésének ünnepe, úgy gyarapodik a családok gondja, mit hozzon Jézuska a családnak.

Az ajándék csak akkor lesz igazi jézusi ajándék, ha nemcsak pillanatnyi örömet okoz, de egyúttal a lélek nemesítésére való, a jó erkölcsökre hat. Ne csak anyagi, de szellemi haszna is legyen a karácsonyi ajándékoknak. Ezzel ünnepeljük meg legméltóbban a legszebb ünnepet.

A könyv, a szellemet művelő, lelket nemesítő, erkölcsöket tisztító könyv a legméltóbb karácsonyi ajándék. Ez vezette a Magyar Hirlap-ot is, mikor elhatározta, hogy fennállásának tizedik évfordulójára egész kis könyvtárt juttat olvasóinak.

Teljes tíz regény lesz a Magyar Hirlap karácsonyi ajándéka, tíz érdekes könyv, a hazai és külföldi szerzők legjelesebbjeinek munkái. A regényírók, kiknek munkáit az előfizetők megkapják, a következők:

Hazai írók:
Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Bródy Sándor, Bárony István, Herczeg Ferencz.

Külföldiek:
Georges Ohnet, Emile Zola, Marcel Prévost, Rider Haggard, Leo Tolstoj.

A könyveket ez év december közepén küldik

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget sem a kiadóhivatal, sem a Szerk.

szét, úgy tehát, hogy Karácsony ünnepére már mindenkinél a kezében lesznek. Erre vonatkozólag pedig a következőket tudatja a kiadóhivatal:

Könyvajándéka csakis azok az előfizetők tartanak számot, akik közvetlenül a Magyar Hirlap előzetől. Akik egyenként vásárolják a lapot, vagy közvetve fizetnek elő tőzsdékben, papírkereskedésben, csomagszállítónál, azok nem részesülhetnek ebben a kedvezményben.

A könyvek kiosztása, illetőleg szétküldése olyképp történik, hogy:

minden feléves vagy egészéves előfizető tíz kötet regényt kap,
minden negyedéves előfizető öt kötet regényt, minden honapos előfizető két kötet regényt. E megállapított rendszer alól a kiadóhivatal semmiféle kivételt nem tehet. Minden előfizetőnek e szabály alapján járnak ki az ajándék-könyvek.

Erre pedig a decemberi előfizetői listástrom lesz az irányadó. Így tehát aki most felévre vagy negyedévre előfizet: tíz, illetőleg öt kötet regényre tarthat számot. Azok, akik decemberben egy hónapra fizetnek elő, vagy újjáírják meg előfizetésüket, két kötetet kapnak.

Mindenkinél módjában van tehát már most kiválasztani azt a kategóriát, amely neki és viszonyainak legjobban megfelel. Ezt mindenki maga határozza meg, a kiadóhivatalnak csak az a kérése lehet a közönséghez, hogy a döntést ne halasztja sokára, nehogy a könyvek kellő számban való kinyomtatása és szétküldése zavarral járjon, ami a sok-sok ezer könyv mellett könnyen megtörténhetik.

Még csak azt kell mondanunk, hogy a küldött regények teljesen új, esimes kiállítású, szépen fűzött könyvek lesznek, amelyek nemcsak pillanatnyi örömet szereznek, de minden könyvtárnak díszére és becsületére valók.

Elfizetési ár: felévre 14 korona, negyedévre 7 korona, 1 h ónapra 2 K 40 f.

Tisztelettel

a Magyar Hirlap kiadóhivatala

Budapest, V., Honvéd-utca 10.

A »Magyar Szó« előfizetési felhívása.

A »Magyar Szó« újévkor lép második évfolyamába. Tizenegy hónapos élete beigazolta, hogy a haza ellenségeinek a »Magyar Szó« a legveszedelmesebb ellensége. Minden társadalmi, politikai és művészeti kérdésben a »Magyar Szó« függetlenül foglalt állást. Csak is a »Magyar Szó« lehetett független minden irányban, — mert függetlenségét nemcsak programjába vette, hanem meg is valósította. A »Magyar Szó« semmiféle politikai pártnak, semmiféle társadalmi érdekesopornak nem áll szolgálatában.

Ez a teljes függetlensége biztosította a »Magyar Szó«-nak azt a nagy hatást, melyet a közéletre gyakorolt. A »Magyar Szó«-rol úgy beszélnek, úgy fogják fel mint az egyetlen ellenzéki ujságot, melynek van bátorsága mindent megmondani, mit a közjó javára szükségesnek talál megmondani. A »Magyar Szó« olvasása nélkül senki sem lehet eléggé tájékozott a közviszonyokról, mert a »Magyar Szó« az az ujság, mely semmit el nem hallgat, semmit el nem tussol, melynek szókimondását csupán az irodalmi jóízűlés szabályozza.

Tárca-és hírovtata máris a legjobbak közé tartozik az egész magyar zsurnalisztikában s maga a laplélenkben van szerkesztve, mint minden más ujság.

Mindazeknél a legmoleggeben ajánlhatjuk olvasóinknak, hogy fizessenek elő a »Magyar Szó«-ra.

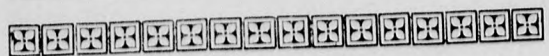
Az előfizetési árak a következők:
Egész évre. 28 kor. — fl.
Fél évre 14 „ — „
Negyed évre. 7 „ — „
Egy hónapra. 2 „ 40 „

Külföldiek és hurutos szenvedőknek a

— Kaiser —

mell-bonbon a lebiztosabb gyógyszer 2650 közjegyzőileg elismert bizonyítvány

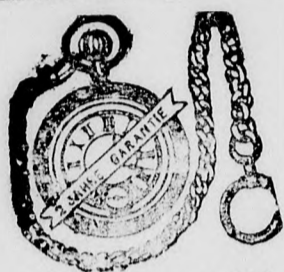
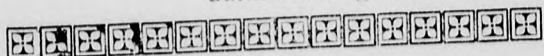
Egyedüli álló bizonyítéka a biztos segítségnek köhögés, reketség, hurut és elnyálkásodásrol. 1 csomag 20 és 40 fillérér kapható Csongrádon Ungváry József gyógyszerésznél

Van szerencsénk ezennel a tisztelt érdeklődők tudomására hozni, hogy aninai és resiczai rudvas és lemez gyártmányaink ezentúl egy hatóságilag bejegyzett minőségi „farkas” védjeggyel lesznek ellátva, a minék szives figyelembe vételét kérjük.

Szabadalmazott osztrák-magyar állam vasút társaság magyar bányái, hutái és uradalmainak igazgatósága.

Sok pénzt!!!

meglehet takarítani óra, óraláncz és ékszer vásárlásnál ha azt az ember

J. WANDERER

Krakau Strádom 2.

óra gyárából szerzi be.

Képes árjegyzéket hátd bérmentve bárkinek ingyen ha ez iránt hozzá fordul.

Nem megfelelőt 8 napon belül szivesen vissza vesz.

100 számú Nickel Cylinder remontoár óra 1 frt 90 kr. ugyanaz a Kiraly arczképevel 20 krajczarral több.

900 számú ezüst remontoár óra 4 frt. 50 kr. láncoczal együtt 5 frt. 50 kr.

26. 7.

M. K. EGYSÉTES VEGY-TANI INTÉZETE:

KRISTÁLY

SZT. LUKÁCSFÜRDŐI HEGYFORRÁS

IGENTISZTA BICARBONAT

ÁSVÁNYVIZ

KÁPHATÓ: FÜSZERKERESKEDÉSEKBEN VENDEGLOKKBAN ÉS MINDEN VASUTI ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

Több száz kiváló orvos által ajánlva. A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.

Kapható:

Minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Kitüntetés:

Arany éremmel az 1900. párisi világiállításon az összes versenyzők között a hangszer-csoportjában.

Hadsereg szállításért ezüst éremmel.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros,

a cs. és kir. hadsereg és a m. kir. honvédség egyedül szállítója

BUDAPEST, II., Lánchíd-utca 5.

Iskolai és mesterhegedűk vonóval.

Gordonkák vonóval.

Nagybőgők vonóval.

Fuvolák.

Szárnykürtök.

Egy finom hegedű vonóval és tokkal 7 forint.

Templomi és más zenekarok részére szükséges

fuvó- és vonó-hangszerek

előnyös fizetési feltételek mellett, legjutányosabb árban szállítatnak.

Községi dobok a legjutányosabb árakon.

Nagyképes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Harmonika-árjegyzék külön kérendő.

Magyarország legnagyobb

fuvó-, vonó- és ütő hangszer-gyára.

15. - 9.

Gyors és biztos segély gyomorbetegségek és azok utóbajában!

Legjobbnak bizonyult HÁZISZER mely az emésztést szabályozza, rendes vérkeringést eredményezi, a megromlott és hibás véralkatrészt eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyors és biztosan megszünteti a gyomorbajt és p. étvágytalanságot, savanyu felbőgést, hányási ingert, gyomor és hasbántalmat, gyomorgörcsöt, vértolulást, hamorhoidákat, női bántalmakat, bélbajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. Rósa-féle balzsam.

FRAGNER B. gyógyszerész-től PRÁGÁBAN 203—III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkent és egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messzeföldön híres bevált háziszser. I üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább.

Figyelmeztetés! Mindenki csak az eredeti készítményt kérje a prágai Fragner B. gyógyszerész-től és figyeljen arra, hogy a dr. Rósa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házi kenőcs csomagolásán pedig a jobbrol látható három szögletű védjegy.

A ki egy utánzást talál s nekem bejelenti, jutalmat kap!

Elismerő levelek ezrei rendelkezésre állnak.

Raktárak:

CSONGRÁDON: Vladár Sándor és Ungváry József gyógyszerész-tárában.

BUDAPESTEN: Török József gyógyszerész-tárában, Egger A. gyógyszerész-tárában.

Óráktár 1. császári és kir. szállító Apotheke „Zum schwarzen Adler“ in Prag; Ecke der Spornergasse Nr. 203. e 30—21

FRAGNER

Kiváló fájdalomcsillapító, antiseptikus, gyógyító s a hegedést elősegítő szer.

Minder seb és kelés gyógyítása biztos sikerrel jár, a meli gyuladással, tejsav és keményedéssel, a gyermek elválasztásánál, tyúgok, vérkelek, pókolyar és genyvedéseknél, továbbá körömgényedés és ugynevezett körön mérgeknél a kézen és lábujjason, keményedéseknél, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holttetem képződéseknél stb. 50 év óta bevált

Prágai házikenőcs.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt. Dobozban 35 krjával. Postán 6 krral drágább.

